

«Vårseminar» 28. – 29. september 2021

Thon Hotel Storo, Oslo

Arkivarforeningens «vårseminar» 2021 måtte pga. pandemien utsettes til høsten og arrangeres 28.-29. september på Thon Hotel Storo i Oslo. Temaet for konferansens første dag er formidling i arkivsektoren. Dag to er som vanlig viet forskning og forskningspolitikk, bla. med presentasjon av aktuelle forskningsprosjekter.

Formidling har vært et buzzord innenfor arkivsektoren de siste tiårene. Synspunktene har variert og diskusjonen omkring formidlingens plass og rolle har til tider skapt høy temperatur. Det toppet seg i 2003 da daværende riksarkivar John Herstad og avdelingsdirektør i ABM-utvikling Gudmund Valderhaug barket sammen i fagbladet "Bok og bibliotek". Valderhaug mente at arkivarene måtte bli synlige i landskapet, tilpasse seg nye brukere og bli formidlere. Man måtte kvitte seg med selvbildet som nøytrale bærere av sannheten og "framstå som historieforteljarar". Herstad på sin side hevdet at det ikke var arkivarene som primært skulle være historiefortellere og formidlere. "Vi skal legge forholdene til rette for alle dem som vil fortelle historien", hevdet han.

Førsteamanuensis Lars Christian Jenssen og professor Svein Carstens, begge NTNU, karakteriserte i Historisk tidsskrift i 2020 Herstads svar som "et av de siste autoritative offentlige forsvar i Norge for det som av mange i arkivsektoren ble og blir betraktet som en antikvert posisjon." Debatten omkring formidling har i det hele tatt vært påtakelig laber siden Valderhaug og Herstads kontroverser. Er det fordi Herstads syn er foreldet og irrelevant og fordi Valderhaugs posisjon er uproblematisk?

Forvirring omkring begrepsbruken har ikke gjort det enklere å drøfte temaet. Hva er egentlig formidling? Og hvordan er forholdet mellom formidling og tilgjengeliggjøring? Her er forvirringen stor. Arkivlovutvalget fastslår at tilgjengeliggjøring av arkiver er nødvendig for at publikum og forskere skal kunne bruke arkivene. Formidling av dokumentasjon er utadrettet kommunikasjon av innholdet. Men når slutter tilgjengeliggjøringen og når begynner formidlingsarbeidet?

Arkivinstitusjonenes strategier peker i dag mot økt digitalisering, publisering og målsetninger om økt selvbetjening. Arkivene tilgjengeliggjøres, men er dette tilstrekkelig for våre oppdragsgivere og vårt publikum? Skal vi eller andre ta seg av fortellingen rundt arkivene og historiene de inneholder?

Tirsdag 28. september

Formidling i arkivsektoren

- 09.30 – 10.00 Registrering og kaffe
- 10.00 – 10.15 Åpning av seminaret v/Ingrid Nøstberg, leder av Arkivarforeningen
- 10.15 – 10.45 *Kampen om arkivarens sjel*
Lars Christian Jenssen og Svein Carstens, NTNU
- 10.45 – 11.15 «Aktiv formidling» og «passiv tilrettelegging» drøyt 20 år senere
Leiv Bjelland, OsloMet
- 11.15 – 11.30 Kaffepause

- 11.30 – 12.00 *Fra historiefortelling til deling av data.*
Arkivverkets strategi for tilgjengeliggjøring og formidling
 Guri Lande, direktør for strategi og styring i Arkivverket
- 12.00 – 12.30 *Hvordan formidle arkivkilder slik at media finner dem – og tar dem i bruk?*
Slik kan arkivsektoren samarbeide mer med media
 Fredrik Larsen, redaktør i Aftenposten Historie
- 12.30 – 13.00 *Norsk arkivforum nr. 27*
 Vilhelm Lange, redaktør
- 13.00 – 14.00 LUNSJ
- 14.00 – 14.30 *Arkivformidling til studenter*
 Ine Fintland, Arkivverket
- 14.30 – 15.00 *Formidling av et bedriftsarkiv – Vestfos Cellulose*
 Ann Tove Manshaus, Vestfoldarkivet, og Nina Bratland, Norsk teknisk museum
- 15.00 – 15.15 Kaffepause
- 15.15 – 16.30 Spørsmål og debatt
- 18.30 Felles middag

Onsdag 29. september

Forskning i arkivsektoren

- 09.30 – 10.00 *Forskerforbundets forskningspolitikk for ABM sektoren og undersøkelsen om FOU-arbeid i arkivsektoren*
 Kari Folkenborg, Forskerforbundet
- 10.00 – 10.30 *Arkivarforeningens forskningsutvalg*
 Lars Christian Jenssen, NTNU
- 10.30 – 11.00 Kaffepause og utsjekk
- 11.00 – 11.30 *Minoritetspolitiske dokumentasjonsstrategier i Nordområdet på 1700-tallet*
 Harald Lindbach, Arkivverket
- 11.30 – 12.00 *Frysing av arkiv som tiltak mot skjeggkre*
 Henriette Sagengen Øygarden, IKA Kongsberg
- 12.00 – 12.15 Kaffepause
- 12.15 – 12.45 *Foto, krig og politikk. Ole Friele Backers foto fra Finnmark*
 Anette Alsvik, Arkivverket
- 12.45 – 13.00 Oppsummering og avslutning av seminaret
- 13.00 – 14.00 LUNSJ